

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.241 van 29 februari 2012
in de zaak A. 203.701/X-15.012.**

In zake : 1. Marc BOLCKMANS
 2. Maria MATHEUSSEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Pascal Mallien
 kantoor houdend te 2000 ANTWERPEN
 Meir 24
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Kaat Decock
kantoor houdend te 8500 KORTIJK
President Kennedypark 6/24
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 20 februari 2012, strekt tot de
schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van
“het ministerieel besluit van 15 februari 2012, uitgevaardigd door de Vlaamse
minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, tot goedkeuring van het plan van de
nieuwe en de af te schaffen wegen en waterlopen met de daarbij behorende
kunstwerken van de ruilverkaveling Zondereigen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 februari 2012.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jeroen De Coninck, die loco advocaat Pascal Mallien verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Kaat Decock, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Bij het bestreden besluit van 15 februari 2012 van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur wordt, in toepassing van artikel 70 van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, het plan van de nieuwe en af te schaffen wegen en waterlopen met de daarbij behorende kunstwerken van de ruilverkaveling Zondereigen, gelegen op het grondgebied van de gemeente Merksplas, Baarle-Hertog, Hoogstraten en Turnhout, goedgekeurd.

3.2. In het westelijk deel van het ruilverkavelingsblok Zondereigen op het grondgebied van de stad Hoogstraten wordt een nieuw aan te leggen weg in 2-sporenbeton A11 voorzien evenals een nieuw tracé van de Staakheuvelseloop, een onbevaarbare waterloop van 2de categorie.

3.3. Blijkens het plan doorkruisen deze nieuw aan te leggen wegen en waterloop één van de eigendommen van de verzoekende partijen, met name het op dat plan aangeduide perceel 7, waardoor het zuidelijkste deel van dit perceel wordt afgesplitst van dit perceel.

IV. Ontvankelijkheid

4.1. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering.

4.2. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze excepties dringt zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Onderzoek van de vordering

5.1. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Uiteenzetting door de verzoekende partijen

5.2. De verzoekende partijen zetten in het verzoekschrift het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit kan berokkenen, uiteen als volgt:

“Verzoekers hebben momenteel perceel nr. 7 in eigendom en zien dit met 1/5 nuttige oppervlakte verminderen gelet op de wegenis en de waterloop.

In het kader van het openbaar onderzoek (enkel en alleen) betreffende de stedenbouwkundige vergunning hebben verzoekers op 15 maart 2011 een bezwaar ingediend betreffende de loop van de wegenis en de waterloop, (...)

Er wordt niet betwist dat perceel nr. 7 verminderd wordt met 1/5. In het advies van de gemeente Hoogstraten stelt de gemeente dat dit geen aspect is dat behandeld dient te worden in het kader van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, doch dat deze vraag dient behandeld te worden in het kader van de procedure betreffende de Ruilverkaveling. (...)

De betreffende hinder wordt derhalve niet betwist en zelfs beaamd door de stad Hoogstraten.

Het thans reeds uitvoeren van de nieuwe afwatering en wegenis zal de leefbaarheid van het bedrijf van verzoekers aantasten. Dit wordt aangetoond door een studie van landbouwconsulent Gert Bogaerts van vzw CCAB.

Deze stelt (...):

‘Voor de verschillende benaderingsmethode(n) om de leefbaarheid van een landbouwbedrijf te beoordelen, wordt verwezen naar het in november 2009 verschenen rapport van het Departement Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie voor de bedrijfseconomische boekhouding. Bijlage 2 bevat de algemene bedrijfsgegevens, de resultaatrekeningen en de samenstelling van het inkomen van de laatste 2 beschikbare landbouwboekhoudingen (boekjaar 2008 en 2009).

Uit de economische resultaten blijkt dat er zowel voor 2008 en 2009 een negatief arbeidsinkomen per VAK (voltijds arbeidskracht) wordt gerealiseerd. Het negatieve resultaat is in eerste instantie te wijten aan de slechte conjuncturele marktsituatie in deze jaren. Anderzijds heeft het bedrijf een relatief beperkte dimensie. In 2009 bedroeg het melkquotum 103.562 liter en het aantal gehouden stuks vee bedraagt ongeveer 85 op jaarbasis. Dit is in vergelijking met gespecialiseerde veeteeltbedrijven uit dezelfde regio (erg) laag.’

Er werd echter recent gewerkt aan de toekomst van het landbouwbedrijf om het leefbaar te houden (...):

‘Op 27 juni 2011 werd een nieuwe milieuvergunning toegekend aan de heer Marc Bolckmans voor het stallen van 133 runderen. Dit biedt de mogelijkheid om een schaalvergroting te bewerkstelligen. Dit zal echter gepaard moeten gaan met noodzakelijke investeringen (vernieuwing stalinfrastructuur, bouwen van bijkomende mestopslag, productierechten, nutriëntemissierechten...)’

Het verslag concludeert (...):

‘De uitvoering van de stedenbouwkundige vergunning van het Ruilverkavelingscomité Zondereigen (zal een effect hebben op de rentabiliteit van het bedrijf en dit zowel op korte als op lange termijn.

Het landbouwareaal van het bedrijf wordt versnipperd en verkleind door de aanleg van de nieuwe waterloop en weg, zodat er onvermijdelijk een inkomensverlies zal zijn.

Ook de onzekerheid waar de bedrijfsleider mee wordt geconfronteerd zorgt voor een uitstel van de noodzakelijke investeringen. Dit heeft reeds nu al een effect op de rentabiliteit. Beide effecten hypothekeren de leefbaarheid van het bedrijf.’

Overeenkomstig deze gegevens van de landbouwconsulent blijkt derhalve samenvattend, dat het bedrijf de laatste jaren reeds verlieslatend was en men een oplossing gevonden heeft voor uitbreiding van het bedrijf die kennelijke investeringen vergt.

Wanneer men thans echter afwateringen en nieuwe wegen gaat voorzien op de percelen van verzoekers, alvorens dat de ruilverkaveling daadwerkelijk wordt gerealiseerd, staat het vast dat deze investeringen niet kunnen plaatsvinden en de leefbaarheid van het bedrijf zelf in gevaar komt.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft in zijn tussenarrest dd. 23 december 2011 nog geen definitieve uitspraak gedaan omtrent de voorhanden zijnde hinder, doch heeft verzocht om inzicht te krijgen in de uitvoeringsplannen zelf nu deze klaarblijkelijk niet bij het dossier gevoegd waren.

Verzoekers menen dat in casu - gelet op het voorhanden zijn van een weliswaar aangevochten stedenbouwkundige vergunning voor het uitvoeren van de werken en gelet op het feit dat de werken reeds worden uitgevoerd op de naastliggende percelen, dat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel evident is.”

Beoordeling

5.3. Luidens artikel 17, § 3, vierde lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bevat de vordering tot schorsing een uiteenzetting van de middelen en de feiten die volgens de indiener ervan het bevelen van de schorsing rechtvaardigen. Artikel 8, eerste lid, 3° van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, bepaalt dat het enig verzoekschrift “een uiteenzetting (bevat) van de feiten die van aard zijn aan te tonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, waarbij alle stukken worden gevoegd die het risico op dergelijk nadeel aantonen”.

5.4. Uit deze bepalingen volgt dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift duidelijk en concreet moet aangeven waarin precies het moeilijk te

herstellen ernstig nadeel is gelegen dat zij ingevolge de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit ondergaat of dreigt te ondergaan. De verzoekende partij mag zich daarbij niet beperken tot vaagheden en algemeenheden, maar dient integendeel zeer concrete en precieze gegevens aan te brengen waaruit blijkt dat zij persoonlijk een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaat of dreigt te ondergaan.

Het moet voor de Raad van State immers mogelijk zijn met voldoende precisie in te schatten of er al dan niet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel voorhanden is, en het moet voor de verwerende partij mogelijk zijn zich tegen de door de verzoekende partij aangevoerde feiten en argumenten te verdedigen.

De verzoekende partij moet gegevens aanvoeren die enerzijds wijzen op de ernst van het nadeel dat zij ondergaat of kan ondergaan, hetgeen betekent dat zij aanduidingen zal moeten geven omtrent de aard en de omvang van het te verwachten nadeel, en anderzijds wijzen op de moeilijke herstelbaarheid van het nadeel.

Bij het beoordelen van deze schorsingsvoorwaarde kan alleen rekening worden gehouden met wat ter zake in het verzoekschrift is aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

5.5. Het door de verzoekende partijen aangevoerde nadeel komt in wezen neer op een louter financieel nadeel. Een financieel nadeel is in beginsel niet moeilijk te herstellen. Het kan te dezen enkel in aanmerking worden genomen indien wordt aangetoond dat dit het voortbestaan van het bedrijf ernstig in het gedrang kan brengen.

5.6. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat ingevolge het bestreden besluit een strook van circa 1/5e van het perceel nr. 7 door de nieuw ontworpen weg en waterloop wordt afgesplitst van het overige deel van dit perceel en van de overige door de bedrijf in gebruik zijnde gronden.

Het “Verslag over de leefbaarheid van het landbouwbedrijf van Marc Bolckmans” dat door de verzoekende partijen wordt bijgebracht bevat geen enkel gegeven met betrekking tot de oppervlakte van de door de nieuwe weg en

waterloop afgescheiden zuidelijke strook van het perceel nr. 7, in verhouding tot de totale oppervlakte van de door het bedrijf in gebruik zijnde gronden. Uit het plan “verzamelaanvraag 2010” dat door de verzoekende partijen is neergelegd, blijkt dat zij rond de bedrijfszetel nog 10 percelen in eigendom hebben, en dat de afgesplitste strook van het perceel nr. 7 in verhouding tot de totaliteit van deze gronden miniem is. De uiteenzetting in het verzoekschrift en het neergelegde verslag verduidelijken evenmin waarom deze afgesplitste zuidelijke strook van het perceel nr. 7 niet meer verder nuttig zou kunnen worden aangewend voor het landbouwbedrijf, noch de redenen waarom de nieuw aan te leggen weg en waterloop op de betrokken plaats de volgens het voormelde verslag noodzakelijke investeringen zou verhinderen en de bedrijfsvoering dermate in het gedrang zou brengen dat dit bedrijf in zijn levensvatbaarheid zou worden bedreigd.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen geen overtuigende stukken bijbrengen die aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit een dermate financiële impact heeft dat het voortbestaan van het bedrijf ernstig in het gedrang wordt gebracht. De in algemene bewoordingen gestelde conclusie van het voormelde verslag, dat het bedrijf van de verzoekende partij aan geen enkel van de criteria voor een leefbaar landbouwbedrijf beantwoordt omdat het een “te kleine dimensie” heeft, en dat schaalvergroting noodzakelijk is om de leefbaarheid ervan te verbeteren, doet als zodanig aan de voormelde vaststelling geen afbreuk.

5.7. Uit het vorenstaande blijkt dat niet is voldaan aan een van de drie cumulatief te vervullen voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid te kunnen bevelen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

4. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig februari 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Bovin,
bijgestaan door

Silvan De Clercq,

wnd. voorzitter, staatsraad,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Bovin